

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj 2025
Institution	Skive-Viborg HF og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Psykologi B
Lærer	Christina Drejer Taul
Hold	NpsB175s

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Det mærkelige menneskedyr
Titel 2	Det foranderlige menneske
Titel 3	Feltundersøgelse
Titel 3a	Diagnosticering i dag – styrker og svagheder
Titel 4	Skoleliv
Titel 5	Personlighed og stress

Titel 1	Modul 1: Det foranderlige menneske
Indhold	Kernestof: Psykologiens veje: www.psykveje.systime.dk - Kapitel 3: Videnskabsteori og metode (22 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ "Eksperiment" ▪ "Observationsundersøgelse" ▪ "Spørgeskemaundersøgelse" ▪ "Korrelationsundersøgelse" ▪ "Tvær- og længdesnitsundersøgelse" ▪ "Tvillingeundersøgelse" ▪ "Interview" ▪ "Kritisk vurdering af undersøgelser" - Kapitel 20: Kommunikation (6 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Kommunikation ▪ Nonverbal kommunikation ▪ Konflikter - Kapitel 21: Socialpsykologi (22 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Socialpsykologi ▪ Massehypnose ▪ Hvad er en gruppe? ▪ "Gruppepres og social kontrol" (til og med gruppepolarisering) ▪ Intergruppekonflikter (til og med Tajfels minimalgruppeeksperiment) ▪ Attribution (til og med Heider og Simmels eksperiment) - Kapitel 22: Kulturmøder og kulturforskelle (10 sider)

	○ Følgende afsnit: ▪ Kulturmøder og kulturforskelle ▪ Etnocentrisme og kulturel relativisme ▪ Kulturmøder ▪ Kulturelle forskelle og konflikter - Kapitel 24: Ondskab (10 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Ondskab ▪ Aggressionens natur ▪ Opvækstens betydning ▪ Fravær af empati ▪ Fravær af selvkontrol ▪ Lydighedens dilemma ▪ Zimbardo og virkelighedens fængsel ▪ Moralsk frakobling Supplerende stof: - Uddrag af kap. 2 fra <i>Mærkelige menneskedyr</i>: "Vil du gå i seng med mig i aften?", "Mennesket som flokdyr" og "Menneskets samarbejdsnatur" (5 sider) - Uddrag af <i>20 psykologiske eksperimenter der ændrede vores syn på mennesket</i> (2015): "Os vs. Dem" (4 sider) - Uddrag af "Hvorfor lydighed?" af Stanley Milgram (s. 129-131), 1977 (3 sider) - "Mobning" af Helle Rabøl (12 sider) <u>Artikler til bilag: (6 sider)</u> "Korpsånd", leder fra Information (2014) "Nivåunge ser politiet som fjende", Politiken (2007) "De hjemmedyrkede terrorister", Berlingske (2007) "Forskningsnyt: Udelukkelse svækker meningen med tilværelsen", Psykolog Nyt (2010) <u>Filmklip:</u> "Mennesket det sociale dyr" Henrik Høgh-Olesen DR 2011. (3 sider) - Gennemgang af centrale principper for "Evolutionpsykologien og stenaldermennesket" https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkMXkyQmUyWmpjTjA/view?usp=sharing&resourcekey=0-SVN1gsHaDEpoKfD1jw4CJQ
--	--

	Uddrag af "Hjernevask - Flokdyr eller egotripper?" Dokumentarfilm, (røgforsøget) 7 minutter. DR 2013. (2 sider) https://drive.google.com/open?id=1bALugeN4by_L-3M9AleTSdJl4fLhWLUp https://drive.google.com/open?id=1hIQcNF3cvAw5exKn-74ofJArlspGkeEI Uddrag af "Lydighedens dilemma", Poul Martinsen m.fl.: Dokumentarfilm, 21 minutter. DR 1978. (3 sider) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkUEMxVUVlb2RxZm8/view?usp=sharing&resourcekey=0-745y4kgG37qMmvfNodSDbw "Stanford fængselseksperimentet" (10 min.) (2 sider) <u>The Stanford Prison Experiment Was One of the Most Disturbing Studies Ever</u> "Din forunderlige hjerne: Hvorfor har vi brug for andre?" Dokumentar, 5 minutter, DR 2019. (1 side) https://drive.google.com/open?id=1V_heipjaiWMFrEPID9UKUc7jMAXDUdu6 "Sådan: mobning", DK4 2023 (4 sider) - https://drive.google.com/file/d/1TL6x_cRVULiQCtHg7gfu0XLEGmHjTIJW/view?usp=sharing
Omfang	115 sider
Særlige fokuspunkter	- Introduktion til metoder i forbindelse med psykologisk forskning - Evolutionspsykologi - Socialpsykologi (grupper, roller, kommunikation og kulturpsykologi) - Ondskab
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, besvarelse af arbejdspørgsmål, aflevering af modulopgave

Titel 2	Modul 2: Det foranderlige menneske
Indhold	Kernestof: Psykologiens veje: www.psykveje.systime.dk - Kapitel 5: "Medfødte forskelle" (4 sider) - Kapitel 6: "Udviklingspsykologi" (21 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Daniel Stern ▪ John Bowlby og Mary Ainsworth - Kapitel 8: "Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt" (16 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Eksperiment med abeunger ▪ Omsorgssvigt ▪ Børns reaktioner på omsorgssvigt ▪ Risiko og resiliens - Kapitel 10: "Opdragelse, familie og daginstitution" (2 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Fire opdragelsesstile Supplerende stof: - "Særligt sensitive børn" (kap. 1). Borgen, 2010, af Elaine N. Aron (18 sider) - "Er dit barn særligt sensitiv?" (et spørgeskema for forældre) - "Kritik af Bowlby" fra Den nye udviklingspsykologi (3 sider) - "TOM og mentalisering" fra Den nye udviklingspsykologi (4 sider) - "En kastanje kan være nok til at skæmme livet af en moderne mor (1 side) <u>Artikler til bilag:</u> (7 sider) "Du er grim og dum", BT (2012) "Dit ansigt er din babys bedste legetøj", Thisted Dagblad (2006) "Små børn bør blive hjemme" Politiken (2010) "Skolen som stressfaktor", Psykiatrifonden (2019) <u>Filmklip:</u>

	"Særligt sensitive og angst", Ilse Sand (2 side) https://www.youtube.com/watch?v=FrImbm5TJbQ Objekt permanens, 4 min (Bowlby). https://drive.google.com/file/d/1iEJPOYDOI2TjPVXI59tuHWakRa-vXbHg/view?usp=sharing "Fremmedsituationstesten" (Bowlby) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkZDFRQzMyU3IjUW8/view?usp=sharing&resourcekey=0-8Nyf111IqmeXgbGjCR1R1g "En masse morders sind" om arv og miljø (Bowlby) (fra 7.55 til 14.49). Miles O'Brien. 2013 (2 sider) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkUm5nMzgtTF9YVIE/view?usp=sharing&resourcekey=0-t0qhRhFMq2iO9TBFEjMHpA 'Ansigtsduetter' (Stern) (1 side) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkbzlxQTZoMVpRT1E/view?usp=sharing&resourcekey=0-Xcrigxg6Iz0DtXwMVqKYkQ 'Fællesopmærksomhed' (Stern) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkMHd3QUMxRWwtaHc/view?usp=sharing&resourcekey=0-PN0Ntkaaj2_blj3B2OIPQA 'Tungeforsøget' (Stern) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkQ2s5eTZyRHJgemM/view?usp=sharing&resourcekey=0-uPSdXS7XoHiQaotrO1x6nQ 'Social referereren' (Stern) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkVHNJNTBad2xva00/view?usp=sharing&resourcekey=0-IZFI2x2FqrSaYjVskTDFjA 'Still face' (Stern) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkd2dBOW5LZ1JHM3c/view?usp=sharing&resourcekey=0-NRsDdTD42Q7tkeSsrAcJUA "De brændte børn – Line", 40 min. TV2, 2017. (5 sider) https://drive.google.com/file/d/1RJ0gvA4O4t61l_DEtJTNKf7-YEW8dbOs/view?usp=sharing "Børn udsat for fysiske overgreb" Steen Holger Hansen : Forelæsning, 23 minutter. Danskernes Akademi. DR 2012. (omsorgssvigt) (3 sider)
--	--

	https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkR2hxYjRLcEtlc0U/view?usp=sharing&resourcekey=0-d8TakqKG5DyJ7o63c1ymFQ ”Kim Leine - mit liv som misbruger” om konsekvenser ved seksuelle omsorgssvigt (fra 21.16 til 23.35). DR, 2017. https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkeE9XQkl3RDd2ak0/view?usp=drive_link&resourcekey=0-Z3KppC3Xp2D_LWeXLK06Bw ”Er du mors lille dreng” (fra 0 til 5.00) hvad er vanrøgt? TV2, 2008 (1 side) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkdC1SV2VmMHZqZiA/view?usp=sharing&resourcekey=0-J7q14A-s4uZAYJlgXfWgew ”Harlows abeforsøg” Harlow's Studies on Dependency in Monkeys (youtube.com)
Omfang	85 sider
Særlige fokuspunkter	- Moderne udviklingspsykologi orienteret mod eksperimenter med fokus på spæd- og småbarnet - Temperamentsteori og særligt sensitivitet - Tilknytning - Omsorgssvigt og risiko- og resiliensfaktorer - Opdragelsesstile
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, besvarelse af arbejdsspørgsmål, aflevering af modulopgave

Titel 3	Modul 3a: Diagnosticering i dag – fordele og ulemper
Indhold	Kernestof: Psykologiens veje: www.psykveje.systime.dk Kapitel 9: "Fra behavioristisk til social-kognitiv læringsteori" (10 sider) • Følgende afsnit: ○ Pavlov og den klassiske betingning ○ Watsons behaviorisme ○ Thorndike, Skinner og den operante betingning ○ Adfærdsterapi ○ Begyndende kritik "Kognitiv adfærdsterapi ved ADHD" af Lange & Thomsen (2018) s. 365-372 + 274-379) (13 sider) "ODC" fra <i>Grundbog i psykiatri</i> af Simonsen & Møhl (2017) s. 409-412 (3 sider) "Autisme – forstyrrelse af mentaliseringsevne" fra <i>Theory of mind</i> af Scott A. Miller s. 171-173 (2 sider) "4 ud af 5 danskere rammes af psykisk sygdom ifølge nyt studie", fra videnskab.dk, 2023. (1 side) "Derfor eksploderer diagnoser til børn med udviklingsforstyrrelser", fra Politikken, 2023 (10 sider) "Kognitiv adfærdsterapi i behandlingen af OCD", fra <i>OCD kort og godt</i>, Dansk psykolog forlag, 2015. (8 sider) Supplerende materiale: "Diagnosekultur", fra tidsskriftet Stof, 2018 (4 sider) "Hvad er socialkonstruktivisme?", fra videnskab.dk, 2011 (8 sider) "Psykolog advarer om bivirkninger ved terapi", fra BT, 2023. (4 sider) "Mestringsforventninger" fra <i>Motivation</i>, Frydenlund, 2015. (3 sider) "Craft-psykologi" fra <i>Craft-psykologi: Sundhedsfremmende effekter ved håndarbejde og håndværk</i>, Mailand, 2020. (15 sider) "Flow" af Mihaly Csikszentmihalyi

	<u>Artikler til bilag (6 sider):</u> ”En hverdag styret af regler” ”Det er ikke mig som der er noget galt med! ...Det er resten af verden som er helt galt på den... Eller hva?” ”Opråb fra psykiatripraksis: vi drukner i ADHD-udredninger” ”Flere børn end antaget får bivirkninger af ADHD-medicin” <u>Podcasts:</u> • ”ADHD for begyndere” fra <i>Brinkmanns briks</i>, DR, 2023 (10 sider) https://drive.google.com/file/d/164oiKOHb-4XsOjrZaAfXlts28VLPhBfz/view?usp=sharing • ”OCD”, fra <i>Hjerne-kassen</i>, DR, 2015.(4 sider) https://drive.google.com/file/d/18gPHzFfMgfAjkZNdZD0qE4tAsf7TqU43/view?usp=sharing • ”Craft-psykologi” fra <i>Brinkmanns briks</i>, DR, 2023. (10 sider) https://drive.google.com/file/d/18kYFHnxcfjseAVMsfeGYQxDVNYLc3fYK/view?usp=sharing
Omfang	111 sider
Særlige fokuspunkter	- Den kliniske psykologi – herunder OCD, ADHD og autisme - Diagnosticering + behandling (herunder KAT) - Fordele og ulemper ved diagnosticering - Craft-psykologi og flow
Væsentligste arbejdsformer	Udarbejdelse af feltundersøgelse Individuelt arbejde, besvarelse af arbejdsspørgsmål, aflevering af modulopgave

Titel 4	Modul 4: Skoleliv
Indhold	Kernestof: Psykologiens veje: www.psykveje.systime.dk - Kapitel 9: "Fra behavioristisk til socialkognitiv læringsteori" (3 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Social indlæringsteori ▪ Social kognitiv læringsteori - Kapitel 11: "Kognitiv psykologi" (20 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ De første kognitive psykologer ▪ Hukommelse - Kapitel 13: "Viden, læring og undervisning" (2 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Samspilsprocesser Supplerende materiale: "Erindringer af begivenheder, som aldrig fandt sted" fra "20 eksperimenter der ændrede psykologien s. 283-287 (5 sider) "To biler der kører sammen (falske erindringer)" (1 side) "Falske nyheder giver dig falske minder" (1 side) - "Hartmut Rosa: Højhastighedssamfundet" fra Samfundsfag C, Systime, Ibog (4 sider) - "Giddens og det senmoderne samfund" fra Luk samfundet op s. 67-69+72-73 (4 sider) - "Mindsetbaseret undervisning" (kap. 1 + 2) s. 9-38, Dansk Psykologisk forlag (15 sider) "Seligman: Indlært hjælpeløshed" fra Psykologiens Veje – supplerende materiale (1 side) - "Skolen har forsømt sin allervigtigste opgave", Kristeligt dagblad (2022) (4 sider)

	- "Mistrivsel kan ramme alle unge" fra Dansk socialrådgiverforening (2023) (4 sider) - "Verdensberømt sociolog: Unge mistrives fordi de har ret", Politiken (2022) (5 sider) - "De fleste børn har det godt", Kristeligt Dagblad (2023) (2 sider) - "Generation krænket", futura.dk (2021) (3 sider) <u>Artikler til bilag (6 sider):</u> "Gymnasieelev" af Megan Rasmussen, Politiken, okt. 2017 "Hver anden 'husker' oplevelser, de aldrig har haft" fra Videnskab.dk, dec. 2016 "Læreres syn på fejl smitter af på deres feedback" af Pernille Aisinger, Folkeskolen.dk, aug. 2019 <u>Filmklip:</u> - "Positive og negative erindringer" (3 sider): https://drive.google.com/file/d/18RysxEgkuTkVfmaOn1mcMxhWfCvXKYmA/view?usp=sharing - "Spontane og traumatiske erindringer" (3 sider): https://drive.google.com/file/d/1jlbtcTP0dH4gAUZT6zrrft3ALYkvoJL/view?usp=sharing - "Kan vi stole på vores erindringer?" (3 sider): https://drive.google.com/file/d/1UCa36uYDiAFewNDFVvzigITMV-ft6gFV/view?usp=sharing - Farlige forklaringer: Rørte lægen ved dig?" (4 sider): https://drive.google.com/file/d/0BW6BAJyuAYkVnpkZnFQWkhKZGc/view?usp=sharing&resourcekey=0-sD0D63bhw4yr2LPQOo-UKw Hvilket kropsskema har du – og hvor kommer det fra): (1 side) https://drive.google.com/open?id=16wySfMHF_H2grHqQ2rtKZ7frsfYCWoRD - "Indlært hjælpeløshed" (1 side): https://drive.google.com/file/d/1Y9XqMO6HVC8llhPT7oNq1ZtydhFLSPSf/view?usp=sharing - "Banduars Bobo doll- eksperiment" (1 sider): Social Learning Theory: Bandura's Bobo Beatdown Experiments - YouTube
--	---

	- "Udvikling af mindset" (1 side): https://drive.google.com/file/d/1RmKis674t81toQSW5eEGIMYVjKjdicJ0/view?usp=sharing
Omfang	102 sider
Særlige fokuspunkter	- Hukommelse og kognitive skemaer - Falske erindringer - Mindset og social læringsteori - Indlært hjælpeløshed - Samfundet: Giddens og Rosa
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, besvarelse af arbejdspørgsmål, aflevering af modulopgave

Titel 5	Modul 5: Personlighed og stress
Indhold	Kernestof: Psykologiens veje: www.psykveje.systime.dk - Kapitel 16: "Psykoanalyse" (13 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Intro ▪ Optakten ▪ Personlighedsmodellen ▪ Forsvarsmekanismer - Kapitel 17: Eksistentiel og humanistisk psykologi (6 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Intro ▪ Hvad er eksistentialisme? ▪ Den humanistiske psykologi ▪ Maslows behovshierarki ▪ Højdepunktoplevelser og flow - Kapitel 18: Personlighedspsykologi (3 sider) ○ Følgende afsnit: ▪ Intro ▪ The big five ▪ Den forsigtige og den risikovillige type ▪ Menneskets dobbelthed (kun afsnittet: Døbbeltheden i neurologisk betydning) - Kapitel 23: Stress og coping (7 sider) Supplerende materiale: - Henrik Høeg-Olsen & Thomas Dalsgaard: "Mærkelige menneske – moderne personlighedspsykologi (s. 394-399) (5 sider) - "Underbevidstheden vælger for dig" af Ingrid Spilde, Videnskab.dk (2 sider)

	- "I både Danmark og USA er social arv med til at forme hele livet", Forskning (2021) (3 sider) - "Fem-Faktor Modellen" fra NEO PI-R manual (kap. 3) (5 sider) - "Personlighed hænger sammen med både studievalg og karakterer" af Anna Vedel, PHD-stafet (2019) (3 sider) - "Stress som krænkelse af selvet" af Ole Henning Sørensen (11 sider) <u>Artikler til bilag (7 sider)</u> "En ildsjæl brændte ud" af Kristina E. Young, Politiken, marts 2006 "B.S. Christiansen: DU har ansvaret for at få et godt liv" af Lene Kjældgaard, november, 2012 "Immunreaktionen afhænger af mestringsstrategien" af Glaser mfl., (2001) <u>Videoklip:</u> - "Pengemagasinet om stress" (de første 12 minutter). DR, 2018 (2 sider) https://drive.google.com/file/d/1E4bxQzjnwcOpCQwwYZ6yRQVW0jPmu1Y-/view?usp=sharing - "Stress" af Bobby Zachariae: Forelæsning, (de første 12 minutter). Danskernes Akademi. DR 2012 (2 sider) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkMGV6eTlINHJZekk/view?usp=sharing&resourcekey=0-w2IDSjDG0aKkBCNXvfLKSg
Omfang	69
Særlige fokuspunkter	- Tre forskellige bud på, hvad personligheden er: 1. Freud 2. Trækteori 3. Sartres eksistentialisme + den humanistiske psykologi - Stress og coping

Væsentligste arbejdsforme r	Individuelt arbejde, besvarelse af arbejdsspørgsmål, aflevering af modulopgave
--	---